

agendum fuit; quamvis & posteris eorum eadem actio servaretur?

Quod autem dixit Apostolus: *Nunquid non audierunt: In omnem terram exiit sonus eorum, & in fines orbis terra verba eorum:*
Ad Rom. 10, 18. Ps. 15, (19), 5. quamvis locutus sit præteriti temporis verbis; tamen quod futurum fuerat, dixit; non, quod jam factum atq; completum: sicut ipse Propheta, quo usus est teste, non ait: *In omnem terram exiturus;* sed *exiit*, inquit, *sonus eorum:* quod utique nondum factum erat: quale est etiam illud: *Foderunt manus meas & pedes meos:* quod * tam longè postea factum novimus. Sed ne ista tantum Propheticas locutiones, non Apostolicas, fuisse credamus; nonne idem Apostolus ait: *Que est Ecclesia Dei vi. 15, & 16. vi, columna & firmamentum veritatis. Et sine dubio magnum est pietatis sacramentum, quod manifestatum est in carne, iustificatum in Spiritu, apparuit Angelis, predicatum est in gentibus, creditum est in mundo, assumptum est in gloria?* Nempe manifestum est, hoc, quod in extremo posuit, etiam nunc nondum esse completum: quanto magis tunc, quando ista dicebantur? Ecclesia quippe tunc assumetur *in gloria*, quando dicetur: *Venite, benedicti Patris mei, percipite regnum:* & tamen tanquam factum fuisset, hoc dictum est, quod certò sciebatur futurum.

369. Multo minùs mirandum est, quod etiam verbis præsentis temporis usus est in eo, quod illum identidem dixisse memorasti: *Propter spem, que reposita est nobis, quam antè audistis in verbo veritatis Evangelii, quod advenit in vos; sicut & in omni mundo est fructificans & crescens;* quamvis Evangelium nondum tenebat universum: sed fructificare illud in universo mundo dixit & crescere, ut ita significaret, quousque fuisset fructificando & crescendo venturum. Si ergo latet, quando Ecclesiâ fructificante atque crescente universus omnino à mari usque ad mare orbis implebitur; procul dubio latet, quando finis erit: antè quippe non erit.

Ut autem tibi, tanquam sancto homini Dei & sincerissimo fratri, aperiâ, de hac quæstione quid sentiam; error quidem in utroque vitandus est, quantum ab homine vitari potest, sive citius, sive tardius, quàm futurum est, Dominus venturus esse credatur. Sed mihi quisquam non videtur errare, cum aliquid nescire se scit; sed cum putat scire, quod nescit. Removeamus itaque de medio servum illum malum, qui dicens in corde suo; *Moram facit Dominus meus venire;* dominatur cum servis suis, & ebriosis convivando miscetur: iste quippe procul dubio Domini sui odit adventum. Quo servo malo remoto, constituamus ante oculos tres * servos bonos, familiam Dominicam diligenter sobrièque tractantes, adventum Domini sui sitienter desiderantes,

Matth. 24,

48.

Luc. 12, 45.

* *Al. servos, fam.*

rantes,